

BUDO·NORD har i många år varit kvalitetsledande i dräkter för budoarterna. När det gäller Bu-Jutsu/Kobudo har vi nu nått lika långt. KENDORUSTNINGAR i toppklass, SHINAIER utvalda av japanskt ursprung och kvalitet, KATANA för IAIDO

är vi berömda för – alltid det bästa och nu det senaste för proffsen. 20 år på marknaden har lärt oss.

Besök oss eller ring.

Vi kan hjälpa Dig.

BUDO

STOCKHOLM: Sveavägen 90, Tel 08-30 42 02 - MALMÖ: Ö. Förstadsgatan 23, Tel 040-12 85 75

Kendo myk

UTGIVEN AV SVENSKA BUDOFÖRBUNDETS KENDOSEKTION NR 2 DECEMBER 1984

Hej alla läsare

Nu håller Du nummer 2 i Din hand.
Från och med detta nummer skickas
Kendo-Nytt till fyra kategorier.

1 Prenumeranter av Förbunds-INFO,
Kendodelen.

2 Företag och institutioner som
stödjer svensk kendo.

3 Klubbbar som prenumererar på
Kendo-Nytt. Klubbarna tecknar
prenumeration på ett antal exemplar
som skickas i klump till klubben.
Klubben delar sedan ut tidningarna
till medlemmarna.

4 Privata prenumeranter. Du kan få
Kendo-Nytt direkt hem. Det kostar
dock 40 kronor för ett år. Det kommer
4-5 nummer per år.

Har Du material som Du vill sända
till tidningen, är jag tacksam.
Skicka gärna fotografier. Ni som
arrangerar läger och tävlingar, glöm
inte att skicka inbjudningar och
resultat till mig. Det lär ha varit
något iaidoläger under hösten till
exempel.

Jag tackar De som hjälpt till med
material till detta nummer och hoppas
att Ni återkommer.

Jag vill i denna veva också påpeka
att jag inte är uppbunden till någon
speciell förening eller något
speciellt uppdrag. Detta helt
avsiktligt för att kunna hålla
Kendo-Nytt helt neutral, utan
favorisering av "den egna klubben"
eller liknande.

Ha ett bra 1985.

Kjell Söderström

Kendoligan

<u>Match</u>	<u>Resultat</u>	<u>Poäng</u>	<u>Datum</u>
Väsby Kendoklubb - Södra Budoklubben	7 - 1	13 - 4	841009
Saltsjö Kendoklubb - SSIF	6 - 2	11 - 4	841016
SSIF - Budokwai	3 - 4	7 - 8	841026
Södra Budoklubben - Saltsjö Kendoklubb	4 - 4	8 - 5	841108
Väsby Kendoklubb - Budokwai	0 - 9	1 - 17	841113

SVÄRDETS VÄG

*Det svärd jag bär vid min sida
låter aldrig nå'n människa lida
utan liv det ger
åt alla som ser
att det aldrig lämnar sin skida*

*Trots det jag hugger, parerar och skär
men aldrig mot eller på andra
utan alla den jag lär
hur man Svärdets Väg vandra*

*För svärdets skarpa egg
skär igenom vareviga vägg
och bygger en bro
med en orubblig tro*

*På det goda, det sköna, det klara
ty lyss till vår egen sägen
om livet, sanningen och vägen
varutan vi ej kan vara*

-Roger Undhagen H'84-

Norgebesöket allhelgonahelgen 1984

Under loppet av år 1984 har kendo börjat utövas på allvar i Norge under ledning av en född tysk, numera holländsk, medborgare som heter Kurt. Han har tränat för en japansk sensei i Västtyskland och är graderad till 1:a dan.

I våras reste Hans Lundberg till Oslo på träningsläger som gästinstruktör. Ett par veckor in på höstterminen -84 stod Väsby Kendo Klubb värd för ett tvådagars träningsläger, vilket besöktes av bl a tre norrmän. Till allhelgonahelgen blev det så svenskarnas tur att åka till Norge.

Färden startade på fredagsmorgonen den 2 november från centralstationen. Sju kendokas slöt upp. Tre från Budokwai; P Bjerlow, H Lundberg och S Keski-Seppälä samt fyra från SSIF; P Strehlenert, M Wahlqvist, R Wall och K Yamazaki.

Resan gick med hyrd VW-buss, och de dryga 50 milen till Oslo var avklarade vid 19-tiden på fredagskvällen. Norrmännen skötte mottagning och inkvartering på ett effektivt och elegant sätt. Samtliga svenskar fick gratis husrum hemma hos någon norrman och under hela vistelsen skulle gästerna komma att bli ompysslade bättre än på hotell.

På lördagen - och söndagseftermiddagen - tränades kendo och kendokata med Hans Lundberg som instruktör. Så gott som samtliga aktiva norrmän deltog på lägret, d v s cirka dussinnet. Av dessa tränar fem i rustning medan övriga är rena nybörjare. Sammanlagt var det alltså närmare ett tjugendokas som svettades i en skolgymnastiksal högt uppe på en av Oslos många kullar.

Hela sällskapet gick på lördagskvällen först och åt på en turkisk restuarang och därefter på en fest som hölls i ett kollektivhus.

Söndagsförmiddagen bjöd på en ordentlig lektion iaido av Per Bjerlow, vilken också gav en liten uppvisning i Seite iai:s tio former. Flertalet norrmän hade ditintills aldrig sett en duktig iaidoutövare i aktion och hela publiken blev mycket imponerad.

Pizza och videotittande (samuraj-film förstås) avslutade söndagen. Efter en kort sightseeing i Oslo på måndagsförmiddagen anträdde hemresan, som flöt lika väloljat som hela utflykten i övrigt.

Det mesta tycks tyda på att kendoutbytet mellan Sverige och Norge kommer att fortsätta. Närmast på tur står eventuellt norskt deltagande i SSIF:s julcup, och till våren planerar norrmännen att arrangera tävling i kendo, ett "Oslo-open".

De som haft ansvaret för den här norgeresan har gjort ett mycket bra jobb, och de som åker med till Norge nästa gång har all anledning att se fram emot en trivsamt och givande tur.

Rickard Hall

6-dan Renshi

Kazuhiro Komaki har kommit tillbaka till Sverige, efter en två månader lång japanvistelse.

Tiden i Japan tillbringades med intensiv kendo- och iaidoträning, vilket kulminerade i gradering till 5-dan kendo i Kagoshima 25:e oktober, samt 6-dan renshi iaido i Tokyo den 17 november 1984.

K Komaki har varit verksam i Sverige sedan början på 70-talet. Han har genom åren instruerat i de flesta klubbarna i landet.

Adressändringar

En hel del ändringar förekommer i den nya adresslistan för styrelsens kontaktpersoner. Kontrollera att Du har de aktuella uppgifterna noterade. Ändringar förekommer bl.a. i box nr. och arbetstelefonnummer.

Har Du ändrat någon adress som är av betydelse för styrelsens arbete. Meddela då detta till vår sekreterare Ulrika Strehlenert.

日本料理

Genuine
Japanese Restaurang

SEIKOEN

Tegelbacken 2, Stockholm
Phone 08-10 03 10
(Opposite Sheraton Hotel)

Mon.—Fri. 16:30—22:00 • Sat.—Sun. 13:00—22:00

VAPEN SOM KONST

När fortsätter sammandraget från Kjell Lindbergs föredrag.

Svärdet följer den historiska utvecklingen

Det vi i dag kallar NIHON-TO (samuraj-svärd) började tillverkas ca 800. Förmodligen var det smeder från Korea som först producerade svärd i Japan. På 900-talet (Heian perioden 938-1185) framträdde de första smederna som man i dag har ganska stor kunskap om. De mest kända är Yasutsuna, Munechika och Tomonari.

Under Heian-perioden ökades produktionen av svärd p.g.a. att det pågick ett bittert inbördeskrig mellan två stora feodala klaner, Minamoto och Taira. Svärden som tillverkades var långa och starkt böjda nära tången (Nakago). Totala längden var ca 110-120 cm. Det var framförallt från hästryggen som svärdet användes. Fotsoldaterna hade företrädesvis stångvapen av olika slag.

Vid 1100-talets slut inleddes ett nytt kapitel i svärdets och Japans historia. Under denna period (Kamakura-perioden 1185-1331) kom de bästa svärden att smidas, aldrig senare i historien kom kvaliteten (tekniskt såväl konstnärligt) att nå samma höjder.

Det stora inbördeskriget resulterade i att Minamoto klanen vann och flyttade sitt maktcentra från Kyoto till Kamakura (fiskeby söder om nuvarande Tokyo). I Kamakura samlade Shogunen (överbefälhavaren) alla duktiga svärdsmeder och gav dem goda förutsättningar för att producera högkvalitativa produkter. Efterfrågan på svärd var stor och blev än större vid de två mongoliska invasionsförsöken (1274 och 1281).

Poleraren (Fujishiro - en av de allra duktigaste i Japan) håller på med det sista stadiet i poleringsprocessen. Han har en liten bit av en mycket fin sten fäst på tummen och tar på så sätt fram den fina strukturen i klingan.

Svärden gjordes nu kraftigare och hårdningslinjen blev mer fantasifull. Vikningsprocessen bringades till sin yttersta fulländning.

Under denna period framträdde Japans mest kända svärdsmed, nämligen Masamune. Han fick sällskap av andra stora mästare såsom Sadamune, Kaneuji, Yukimitsu, Rai Kanemitsu, m.fl.

Minamoto klanen klarade inte att behålla makten någon längre tid. Under Nambokucho-perioden (1331-1394) rasade de största inbördeskrigen i Japans historia.

Som resultat av detta steg efterfrågan på vapen. Det gällde att få stora styrkor beväpnade. Smederna blev många gånger tvugna att göra avkall på kvaliteten. De långa svärden (Tachi) behöll sin stil från Kamakura-perioden. Samtidigt producerades det en hel del Tanto (dolkar). Dessa hade ingen större funktion vid strider på slagfältet. Tanto hade en mer dekorativ (att visa status) uppgift. Dock kunde den få uppgiften att utföra slutvinjetten för en samuraj, nämligen Seppuku - det rituella självmordet. Ofta vulgärt kallat för Harakiri.

Ett vapen som framställdes i allt större utsträckning var Nagasaki eller Naginata. Detta är ett stångvapen som har utseendet av ett långt svärd med en förlängd tång som är fäst i en stav. Naginata var mycket effektiv, användes ofta, för att med svepande rörelser klippa av benen på hästarna. På så sätt kom samurajen ned på backen och blev på så sätt med sin långa Tachi, ett lätt byte för fotsoldaten med sin Naginata.

Vid 1400-talets början (Muromachi-perioden 1394-1572) stabiliserades de politiska förhållandena något och det s k Ashikaga Shogunatet upprättades med Kyoto som administrativt centrum. Då hade produktionen av vapen avtagit något och även kvaliteten hade sjunkit. Men i Bizen (område i västra Japan) försökte man att hitta recepten för att nå den höga kvaliteten som hade funnits under Kamakura-perioden.

Under Die (1394-1427) gjorde flera smeder i Bizen oerhörda framsteg och skapade begreppet Oei-Bizen svärd, vilka förknippas med hög kvalite och konstnärlig fulländning. Kända Oei-Bizen smeder är Morimitsu, Iyetsuke och Yasumitsu. Vid denna tid började man också tillverka s.k. Wakizashi, svärd där klingan är över 30 cm men under 60 cm. (Man mäter längden på japanska svärd från där eggen börjar till spetsen, tången räknas alltså inte.) Detta svärd blev mycket populärt och kom så småning om att ersätta en hel del Tanto.

Med tiden sjönk dock efterfrågan på vapen för att i slutet av Muramachi-perioden åter öka p.g.a. inbördeskrig.

Svärdsmeden Yoshindo Yoshiwara gör mönster i leran. Detta för att ge hårdningslinjen det önskade utseendet.

1543 inträffade något som kom att påverka tillverkningen av svärd, nämligen att portugiserna introducerade luntlåsgevär i Japan. Detta ändrade stridstekniken totalt. Svärden miste en del av sin betydelse på slagfälten. Utgången av slagen blev ofta beroende av vem som hade de bäst utbildade skyttarna.

Under 1500-talet ändrades också monteringen av svärds klingan. Innan var svärdet monterat så att eggen var riktad nedåt, en s.k. Tachi-montering. Nu monterades svärden i s.k. Katana-montering d.v.s. att svärdet stacks direkt i bältet så att eggen riktades uppåt. Detta hade stor praktisk betydelse, då man kunde dra svärdet mycket fortare från detta läge. Även den kortare s.k. Wakizashi klingan monterades på detta sätt. Dessa svärd bars då tillsammans och kallades ett Daisho (ett långt och ett kort svärd). Ett Daisho fick endast bäras av samuraj-klassen. Lägre klasser fick endast ha kortare svärd en Tanto eller Wakizashi.

I och med att Iyeyasu Tokugawa segrade i de stora inbördes striderna följde en 250 år lång fredsperiod för Japan. Nu flyttades Japans centrum från Kyoto till Edo (Tokyo). Perioden kallades Edo och varade från 1615-1867.

Under dessa förändrade villkor genomgick svärdssmidet sin största förändring. Tidigare skedde tillverkningen av svärd ute i provinserna hos de lokala feodalherrarna, nu flyttades smedjorna till större handelscentra (städerna).

Svärden som har producerats innan Tokugawa-perioden kallas i dag för Koto (gamla svärd), svärd som tillverkades från och med Edo-periodens början 1615 (ibland anges årtalet 1596) kallas Shinto (nya svärd). Svärden som tillverkades under Tokugawa-perioden skiljde sig i många avseende från de s.k. Koto svärden. Framförallt hade man tidigare använt sig av järnmalm som fanns lokalt på platsen där man bodde. Shinto svärden producerades av järn som förarbetades centralt, ofta i de större städerna. Även importerat järn från Holland och Indien användes. Detta har man ibland skrivit in på tången tillsammans med signaturen. Wakizashi ersatte nästan helt Tanto. De längre svärden gjordes kortare, eggens längd ca 70 cm mot tidigare ca 85-95 cm. Signaturen skrevs på andra sidan av tången. (Detta är det enda som skiljer en Katana från en Tachi.)

Härdningslinjerna fick en mycket fantasifull utformning och svärden blev också något rakare. Eftersom det råddet fred var det inte samma åtgång (efterfrågan) på vapen. Man lade större vikt på svärdets utseende och man började även att göra prydnadsgravyrer, Horimono, i klingan. Smederna försökte att gå tillbaka till de gamla traditionerna för tillverkning och några smeder kom mycket långt och tillverkade utmärkta svärd. Några av de mest kända var Okisato Kotetsu, Hokusawa Kunihiro, Tsuda Sukehiro, Inoue Shinkai m.fl. Under 1700-talet gick dock produktionen avsevärt tillbaka och kvaliteten sjönk katastrofalt.

Det sista stora uppsvinget för svärdsmidet kom i början av 1800-talet och leddes av en smed som kallades Suishinshi Masahide. De svärd som tillverkades från och med 1800-talets början fram till slutet av 1800-talet kallas Shin-shin-to (ny-nya svärd). Dessa svärd nådde en mycket hög konstnärlig nivå främst genom smeden Kiyomaru. Kiyomaru gick även han tillbaka till 1200-talets smeder och försökte att imitera dessa. Shin-shin-to svärden fick en mer fantasifull form. Katana blev återigen längre, Tanto tillverkades åter i stor skala. Olika sorters Wakizashi producerades i stor skala.

I och med Meiji revolutionen, då Japan förvandlades från ett feodalt samhälle till ett samhälle påverkat av västerlandet. Upphörde i stort sätt tillverkningen av svärd. 1876 blev det förbjudet att över huvud taget bära svärd. Detta blev dödsstöten för många svärdssmeder som blev vanliga smeder som tillverkade knivar, saxar och andra redskap. Trots allt dog inte smideskonsten ut helt. Kejsaren Meiji gav "konstnärs stöd" till en del smeder och höll så sätt traditionen uppe.

Vid tiden för andra världskriget tillverkades otroliga mängder svärd. Dessa är dock inte gjorda på samma sätt som äkta Nihon-to (samuraj-svärd) och saknar helt konstnärligt värde.

I våra dagar har intresset för svärd i Japan åter ökat och man forskar intensivt. Det finns ca 200 aktiva smeder i Japan i dag men endast ett 20-tal kan sägas tillverka kvalitativt godkända svärd. Forskningen bedrivs i dag med mycket stort allvar eftersom svärdet är så hårt förknippat med den japanska historien och betraktas som det finaste av alla konsthantverk.

Smeden hettar upp klingan till en viss temperatur, innan härningen sker.

Några råd angående bedömningen av ett japanskt svärd.

För samlare av europeiska vapen ter det sig ofta helt obegripligt att japanska svärd ibland kan betinga otroligt stora summor. Men ibland kan ett till synes liknande svärd vara mycket billigt.

Orsaken till detta är att bedömningen av japanska svärd är helt olik den vi är vana vid när det gäller europeiska vapen. Här är det ofta viktigt hur vanligt respektive ovanligt ett vapen är (serienummer, årsmodell etc.). Om konditionen är perfekt, om kaveln är hel osv.

När man bedömer (värderar) ett japanskt svärd gör man det från tre estetiska utgångspunkter.

- 1 Form
- 2 Härdningsstruktur
- 3 Vikningsprocess (mönster)

För att förklara detta måste man naturligtvis ha tillgång till representativt demonstrationsmaterial. Att skriftligen beskriva något som måste upplevas visuellt är så gott som omöjligt. Ett försök får dock duga.

Formen på klingan ska helst överensstämma med den tids normer då den tillverkades. Generellt kan sägas att den aldrig får vara klumpig eller utmanande. Genom mycket slitage (polering) eller o mild behandling här i väst, kan en klingas form bli förvanskad.

Härningslinjen måste vara obruten och inte upphöra någonstans utmed eggen. Den ska synas tydligt och ha ett tilltalande utseende (ej för fantasifullt). Uppsprickningar och andra fel som kan uppstå i samband med tillverknigen får inte finnas i denna del av klingan.

Mönstret som har kommit till genom ett otal antal vikingar skall vara tätt och harmoniskt. Blanka partier tyder på många poleringar. Olika fenomen som smeden avsiktligt gjort för att höja det konstnärliga värdet ska vara helt synliga.

Slutligen ska tängen (Nakago) vara intakt. I väst har man dock ofta tagit bort den fina rostpatina och ibland har även signaturen försvunnit i putsningsivern.

Som avslutning kan sägas, att samlare som har något japanskt svärd i sina ägor skall vara stolta över sitt vapen och värda det på det sätt som detta unika vapen förtjänar.

Kjell Lindhberg

**Välkommen till
Stockholms bästa
japanska
restaurang!**

武士
日本レストラン

美味い日本料理を毎日
満喫してください。

"Stans bästa Sukiyaki, sashimi, tempura och yakitori serveras, kanske här. Stimmigt, trevligt, gott och mycket japanskt. (Mars-84) Expr."

Oppet: Månd—Fred 11.00—14. 17.00—22.00
Lörd—Sönd 13.00—22.00

Fullständiga rättigheter
KOMMENDÖRSGATAN 40. Tel: 63 68 68

SAMURAI
JAPANSK RESTAURANG

FUNKTIONÄRSLISTA Kendosektionen 1984/85

STYRELSE

Ordförande	STEFAN STENUDD Box 3049 136 03 Handen 08/777 05 81
vice ordförande	HANS LUNDBERG c/o Norberg Pontonjärg. 12 bv 112 37 Stockholm 08/50 72 16 08/719 08 79 arb.
sekreterare	ULRIKA STREHLENERT Bredav. 46 182 45 Enebyberg 08/758 81 28 08/753 31 45 arb.
Ledamot	KJELL LINDHBERG Ljungg. 11 213 62 Malmö 040/21 98 80
Ledamot	LENNART LINDER Älgrytevä. 1 127 32 Skärholmen 08/69 30 10

ARBETSGRUPPER

AG KENDO	HANS LUNDBERG (se styrelsen)
AG IAIDO	LENNART LINDER (se styrelsen)
AG JODO	LARS CARLBERG Nybohovsbacken 89 117 44 Stockholm 08/45 73 61 08/717 87 30 arb.
KENDO NYTT	KJELL SÖDERSTRÖM Gävlegatan 7 1tr 113 30 Stockholm 08/33 41 55 08/715 28 22 arb.

